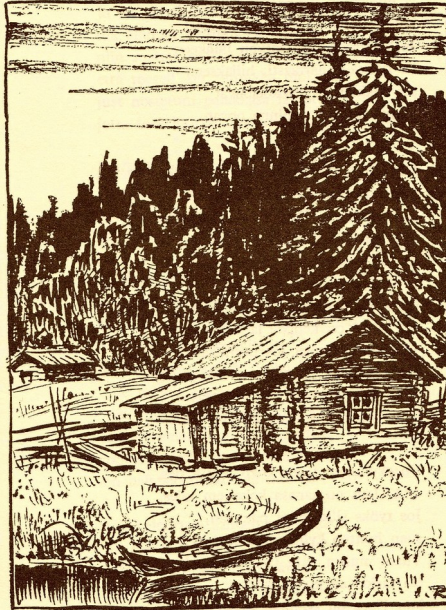

Tämäkö on se Ruuskasen torppa?

Salolammer rannassa mökki on pien

ONDRUSKA

**Ruuskanen-Ruuska sukuseuran
sukuviesti 32
toukokuu 2017**

Riihipetäjä kuvattu todennäköisesti kesällä 1959

Sukuseuramme tunnus on rauhoitettu riihipetäjä, joka kasvaa Siilinjärven Kuuslahdessa Rannan Asikkalan pellolla.

Lehtemme on saanut nimensä sukunimemme lähtökohtana olevasta nimestä Andreas, jonka toinen muoto on Ondrei, Ondruska. Tästä muotoutuivat vähitellen Ruska, Druska ja Ruskain sekä vuosisatojen aikana Ruuskanen ja Ruuska.

Ondruska 32, toukokuu 2017

Lyhyesti	2
Puheenjohtajan kynästä	3
Tavataan Tanhuvaarassa	4
Tullaan tutuiksi	6
Sota-ajasta, synnyinkotini elämästä Siilinjärven Kuuslahdessa, Kaisa Miettinen	7
Liisa Saarnio s. Ruuskanen, Liisa Pyykkö	10
Kalle Väänänen; opettaja ja kirjailija/ Yö Ruuskasen torpassa, Asko Ruuskanen	11
Muistikuvia 1980-luvulta, Risto Ruuskanen	13
Tuohi, Markku Ruuskanen	14
Seitsemässä päivässä Vladivostokiin , osa II, Seppo Ruuskanen	18
Kuulutko sukuuni -tapahtuma Vantaalla	23

Lehtitoimikunta: Raija Peltola [raijahpeltola\(at\)gmail.com](mailto:raijahpeltola(at)gmail.com), Markku Ruuskanen [markkuj.ruuskanen\(at\)kolumbus.fi](mailto:markkuj.ruuskanen(at)kolumbus.fi) ja Marita Nygrén [marita.nygren\(at\)gmail.com](mailto:marita.nygren(at)gmail.com)

Ondruskaan osoitetut jutut osoitteeseen: [marita.nygren\(at\)gmail.com](mailto:marita.nygren(at)gmail.com)

Kaikenlaiset tarinat, piirustukset, kuvat ja muistelot lehden lukijoilta, myös siltä nuorimmalta sukupolvelta, ovat tervetulleita lehdessä julkaistavaksi. Mikäli et halua, että juttu julkaistaan kotisivujen nettiversiossa, ilmoita asiasta Marita Nygrénille [marita.nygren\(at\)gmail.com](mailto:marita.nygren(at)gmail.com) artikkelin poistamiseksi.

Jäsenasiat ja osoitteenmuutokset: [vpruuskanen\(at\)outlook.com](mailto:vpruuskanen(at)outlook.com)

Lyhyesti

Kansikuva on Oki Räisäsen kuvitusta Kalle Väänäsen savolaismurteella kirjoittamaan kirjaan *Sanarrieskoo. Liekö tämän "Syvänmuam mökin" kaltainen ollut Ruuskasen torppa, jonka elämään lukijamme voivat tutustua kolmen seuraavan Ondruskan sivuilla. Ensimmäisenä saamme kokea yön Ruuskasen torpassa.*

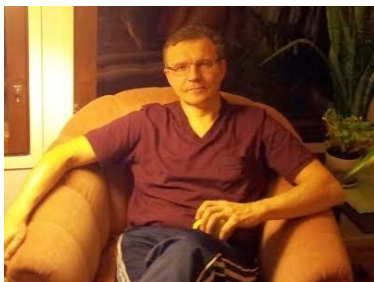
Edellisessä Ondruskassa esiteltiin Maija Ruuskasen säveltämä ooppera Herääminen. Kävimme joukolla huhtikuun toisena päivänä katsomassa esityksen, joka hurmasi vahvalla sinisellä tunnelmallaan, mielenkiintoisella saksofonien ja kuoron välisellä keskustelullaan sekä Paavon karismalla.

Heinäkuun puolivälissä pidettävän Tanhuvaaran virkistyspäivän järjestelyt ovat loppusuoralla. Päivän ohjelmaan ajo-ohjeineen ja alueen karttoineen voi tutustu lehden sivuilla.

Tervetuloa virkistäytymään!

Lämmin kiitos Kaisa Miettiselle, Liisa Pyykölle, Asko Ruuskaselle, Risto Ruuskaselle ja Seppo Ruuskaselle tähän lehteen toimittamista jutuista!

Muutama viime lehteen on tullut mukavasti juttuja jäsenistöltämme. Toivottavasti lehdestämme pikkuhiljaa muodostuukin sukulaisten yhteinen tarinakenttä!

Toukokuu 2017

Energiahuolto on Suomessa varsinkin talvisin oleellinen ehto eikä ilman sitä tulisi toimeen näillä pohjoisilla asuinmaillamme. Koko maailmaa koetteli 1970-luvulla energiakriisi ja Arabimaiden öljypohjat nostelivat öljyn hintaa OPEC:n päätöksillä ja aiheuttivat monenlaista harmia öljystä riippuvaisille länsimaille. Tapasin silloin yhden sukulaisen, joka siihen aikaan toimi fysiikan opettajana. Hän totesi toiveenaan olevan, että näkisi vielä sen päivän, kun arabimaiden öljyvaltiat istuvat tynnyreidensä päällä eikä kukaan haluaisi heille öljystä enää maksaa. Nythän me olemme senkin päivän jo nähneet, kun liuskeöljytuotanto on laskenut öljyn maailmanmarkkinahintaa oleellisesti.

Maaliskuussa kävimme yhden tuttavamme luona Lyypekissä Pohjois-Saksassa ja hän kyseli huolestuneena, minkä verran sähkö Suomessa maksaa ja kuinka täällä energia saadaan turvattua. Rauhoittelimme häntä kertoen, että meillä sähkö saanti on turvattua ja uutta energiaa saadaan rakenteilla olevista voimaloista. Saksassahan ydinvoimasta on päätetty luopua, mikä on nostanut sähkö hinnan selvästi Suomen hintoja korkeammalle.

Energiahuolto turvattiin sota-aikoina mottitalkoilla. Näihin olen päässyt tarkemmin tutustumaan mielenkiintoisella tavalla, kun satavuotiaan maamme kunniaksi monet museot avasivat talven aikana uuden ilmaisen hake-
miston: finna.fi nettiin. Siellä pääsee

tutustumaan valtavaan valokuva-aineistoon ja valokuvia voi sitten halutessaan tilata omaan käyttöön maksullisina.

Kun hakusanoiksi kirjoittaa Rantasalmi, Kolkontaipale, niin saa paljon valokuvia OTK:n järjestämistä mottitalkoista. Nämä talkoot oli tarkoitettu turvaamaan sota-ajan polttopuu-tarvetta ja ne toteutettiin maalaistaloissa pidetyillä leireillä. Leirille osallistui taloa kohden puolen tusinaa miehiä, jotka asuivat taloissa ja tekivät talkoilla talon metsästä polttopuita pientä korvausta vastaan. Tällainen talkooleiri järjestettiin myös kotitalossani Kuosmalassa, josta on paljon kuvia eri työvaiheista ja miesten majoituksesta sekä ruokahuollosta. Näistä mottitalkoista tehdään juttu myöhemmin ilmestyvään lehtemme valokuvia kera.

Hallituksemme kokoontui huhtikuun alussa ja ennen kokousta osa hallituksen entisistä ja nykyisistä jäsenistä pääsi kuulemaan Maija Ruuskasen säveltämän Herääminen-kuoro-oopperan esitystä Kapsäkki-musiikkiteatterissa. Ooppera kertoo Paavo Ruotsalaisen elämänvaiheista mielenkiintoisella tavalla.

Hallituksen kokouksessa päätettiin Tanhuvaaran tapahtuman järjestelyistä ja kolmen stipendin jakamisesta ammatillisiin opintoihin. Tanhuvaaran tapaamisestamme enemmän lehdessemme toisaalla. Päätimme myös Rantasalmen Porosalmella järjestetyn laivaristeilyn aikana pidetyn äänestyksen perusteella järjestää seuraava sukukokous elokuussa 2018 Kuopiossa Hotelli IsoValkeisessa.

Olen vakuuttunut siitä, että nähdessämme Tanhuvaarassa on vähemmän lunta kuin Vappuaattona Rajamäessä.

Hyvää kevättä ja kesää kaikille!

Markku

Tavataan Tanhuvaarassa

RUUSKANEN-RUUSKA SUKUSEURAN VIRKISTYSPÄIVÄ TANHUVAARASSA 15. 07. 2017

Ohjelma

- 9-9.45** Saapuminen. Tanhuvaaran Urheiluopiston infopisteelle (ks. aluekartta), mistä opastus eteenpäin
- 10-10.45** Avaussanat ja ryhmäjako, sukuseuran puheenjohtaja, Tanhuvaaran ja päivän ohjelman esittely
- 11-11.45** Lounas

Ohjattu toiminta (huom. minigolfryhmä toimii ilman ohjaajaa)

Aikuiset

	Ryhmä 1	Ryhmä 2	Ryhmä 3	Ryhmä 4
12-12.45	Tarkkuuspelit	Frisbeegolf	Kahva-kuula	Minigolf
13-13.45	Frisbeegolf	Kahva-kuula	Minigolf	Tarkkuuspelit

Lapset

12-12.45	Polkuauto Grand Prix
13-13.45	Seinäkiipeily

- 14-14.30** Kahvi
- 14.30-15.30** Antin ja Jarmon keihäskoulu

Kuva: Tanhuvaara urheiluopisto

Kuva: Tanhuvaara Urheiluopisto

Ohjattu toiminta

Aikuiset

	Ryhmä 1	Ryhmä 2	Ryhmä 3	Ryhmä 4
15.45-16.30	Kahva-kuula	Minigolf	Tarkkuuspelit	Frisbeegolf
16.45-17.30	Minigolf	Tarkkuuspelit	Frisbeegolf	Kahva-kuula

Lapset

15.45-16.30	Parkour
16.45-17.30	Frisbeegolf

17.30-18.30 Päivällinen

Pukeutuminen: rennot liikuntaan sopivat vaatteet, sisä- ja ulkoliikuntaan sopivat kengät, juomapullo.

Osallistujat ovat vakuutettuja Tanhuvaaran toimesta

Muutamia osallistujia mahtuu vielä mukaan. Ilmoittaudu pikaisesti Markku Ruuskaselle p. 050-5729534 tai email: [markkuj.ruuskanen\(at\)kolumbus.fi](mailto:markkuj.ruuskanen(at)kolumbus.fi)

Ajo-ohje Tanhuvaaran urheiluopistolle.

Kokoonnumme vastaanotossa, josta meidät opastetaan auditorioon

Kuhmolainen pariskunta sukukokouksessa Rantasalmella

Antero ja Liisa Ruuskanen os. Ohtonen risteilyllä Haukivedellä sukukokouksen jälkeen 2016

Kuka olet ja mistä tulet?

Antero ja Liisa Ruuskanen ovat kainuulaisia, molemmat kotoisin Kuhmosta. Anteron isän, Pekka Ruuskasen sukujuuret juontavat Nilsiin Vaivionniemen Heikki Ruuskasen sukuhaaraan.

Millaisista asioista iloitset?

On paljon asioita, joista Liisa ja Antero iloitsevat: kesästä, perheestä, uinnista, auringosta, ystävistä ja sukuseuran matkoista. Näin on tullut tutustuttua eri paikkakuntiin Suomessa. Ilonaiheita Anterolle ovat myös terveys ja metsästy.

Mikä on salainen paheesi?

Anteron salainen pahe oli tupakan poltto, mutta sen hän sai lopetettua. Liisa taas hermoilee liian herkästi.

Millaisista asioista arkesi muodostuu?

Liisa käy vielä töissä, joten päiviä rytmittää kolmivuorotyö monenlaisine haasteineen. Anterolla riittää puuhaa kotona: on lämmitykset, lumityöt, ruuanlaitot ym. Kun Antero tekee

kotityöt, saadaan enemmän yhteistä aikaa olla järvellä, mökillä ja perheen kanssa. Yhdessä käydään konserteissa ja tehdään talkootöitä. Talvella vie paljon aikaa liikuntaharrastukset, kuten vesijumppa, hiihto ja kuntosaliharjoitukset.

Mistä sait kipinän tulla sukukokoukseen?

Kipinän he oikeastaan saivat selvittäessään Anteron isän Pekan sukujuuria. Pekka ei suostunut suvustaan, lapsuudestaan ja nuoruudestaan paljon kertomaan. Liisaa ja Anteroa isä Pekan sukujuuret kuitenkin kiinnostivat kovasti. Ruuskasten sukuseuran kotisivujen kautta löytyi Markku Ruuskanen, jonka avulla he saivat selvitettyä isä Pekan tarinaa. Tästä he ovat erityisen iloisia. Kaisa Miettiseen he tutustuivat Nilsin sukukokouksessa. Kaisa on esitellyt heille suvun pohjoissavolaisia paikkoja esim. Nilsissä ja Siilinjärvellä. Liisa ja Antero haluavat lausua suuret kiitokset Markku Ruuskaselle ja Kaisa Miettiselle.

Mikä kokouksessa on ollut kiinnostavaa?

Rantasalmen sukukokouksessa kiinnostavia olivat Maija Ruuskasen musiikkiesitys ja Marjatta Vesterisen esitelmä. Myös sukukokousasiat ja kokoustekniikka kiinnostivat.

Mitä toiveita sinulla on sukuseuran toiminnan suhteen?

Toiveena on että kokouksia pidetään mielenkiintoisilla paikkakunnilla eri puolilla Suomea. Myös kokouksiin liittyvät hauskat päivä- ja iltaohjelmat saavat pariskunnan jakamattoman tuen. Toki mukana saa olla myös pieniä tiedon murusia.

Marita Nygren

Sota-ajasta, synnyinkotini elämästä Siilinjärven Kuuslahdessa

Tämä perhekuva on otettu aivan sodan alussa varmuuden vuoksi varmaan. Nuorin Mikko-poika puuttuu. Oikealta: Annikki, äiti, Matti, isä Kaisa sylissänsä

Jo ennen talvisodan alkamista seutukunnan miehet joutuivat olemaan Kuopiossa valmiusasemissa, niin myös isäni. Sieltä ei saanut poistua kotonakaan käymään. Äiti kävi häntä tapaamassa ja vei varalta suolalihaa paistettuna, jonka voi ottaa matkaan jos lähtö tulee. Isä olisi soittanut sisarensa luota nuorimmalle veljelleen Pajulahteen, vaan siviilipuhelut maaseudulle oli kielletty.

Meille ei ehditty saada ennen sodan alkua puhelinta, vaikka pylviäitä oli pystyssä ja langat jo vedetty linjalle, joka olisi jatkunut sedan paikalle Rantalaan saakka. Niin ollen puhelin tuli vasta 1960-luvulla.

Minulla on isän sodasta lähettämät kirjeet tallessa, osa niistä on kuitenkin matkan varrella hävinnyt. Niistä saa käsityksen arkielämästä kotona. Olin 4-vuotias kun sota alkoi ja meillä isommilla lapsilla meni aikaa koulussa ja tehtävissään, emmekä sen ikäisinä kaikkea kotona tapahtuvaa ymmärtäneetkään.

Sota-ajan perheenäidit oli niitä hiljaisia puurtajia työssään, viedessään perheen toimeen tuloa eteenpäin. Kellä oli eläimiä ja tulo niistä, oli

niiden ruuasta ja hyvinvoinnista huolehdittava. Ei tultu ajatelleeksi minkä työpanoksen he tekivät kotirintamalla, siinä välillä laitellen paketteja rintamalle postissa tai toisten naapureiden miesten mukana jotka kävivät lomalla kotonaan. Vasta kun sotalesket ja sotaorvot nostivat omaa arvoaan, niin huomattiin että olihan ne kotirintamanaisetkin lottien jälkeen työtehtävissään monesti aivan ääri rajoilla jaksamisen suhteen, sillä täytyi elämää ja taloutta ajatella eteenkin päin.

Äidin lähtiessä asioille oli matkan teko kesällä ensin maamatkaa reilu ½ km ja reilu kilometri venematkaa ja vähän vielä kävelen linja-autolle, yhteensä 2 km. Maata myöten olisi ollut vaihtelevamaastoinen vesilätäkköinen kinttu-polku, jota harvoin käytettiin. Talvella taas jalan tuo kesämatka tai hevosella Siilinjärvelle jääteitä myöten. Tie tuli 1950-luvun puolivälissä ja sitä on 3,8 km kotiini. Tie jatkui asutuksen mukaan eteenpäin.

Meillä oli melkein koko sota-ajan nuori lapsirakas kotiapulainen, Vieno nimeltään. Nuorin veljeni syntyi 1941. Opetellessaan puhumaan kutsui apulaista Nooniksi ja sitten keinoemoksi. Joutuihan apulainen äidin asioilla ollessa hoitamaan pienintä ja koko taloutta eläimiseen. Äidiltä meni iltamyöhään asioilla, voikin kun täytyi viedä Kuopioon myytäväksi.

Tässä isän kirje kotiin:

Ryssänmaalla 23/7.41

Hyvät kotoiset!

Kirjoitin jo tällä viikolla yhden kirjeen, vaan kun sitä ei täällä tiedä paljon eteenpäin, niin kerron taas kuulumisia.

Ei kuulukaan mitään niin erikoista muuta, kun että olemme täällä kertaa ja pitkällä useita kymmeniä km ryssän puolella. Kun lähetin viime kirjeen maanantaina, niin samana iltana saimme komennuksen 10-miehisellä porukalla tänne. Ajettiin autolla useita tunteja sinne talviseen olinpaikkaamme. Nyt olemme siellä missä Hanhisalmen Viljo-vainaa sai siirtyä tuonen tuville 5.2.-40 (Vuoratsussa).

Ryssä on muuten ottanut tästäkin sellaisen hatkan ettei kuulu juuri mitään, parhiksi vaan meidän takaa-ajajat jälessä kerkiävät. Me otamme vaan täällä ylös sen jälkeensä jättämää yhtä ja toista, lehmää, sikaa, lammasta ym.

Illalla näin paljon tuttuja. Kuulin täällä, että Nilsiäläiset ovat tuossa muutaman 5 km päässä, niin läksin heitä tapaamaan. Näin siellä Ukkilan Paavoa, Kalle Vatasta, Matti Iivarista ja kymmeniä muita tuttuja. Viljoa, Ollia ja Aaroa en kerinnyt ajan vähyyden tähden tavata, ovat sen verran erillään eri komppanioissa, vaan kuulin heistä että ovat tervennä.

On kuulema kymmenkunta heikäläistä jäänyt taipaleelle, joukossa muun muassa Antti Kokkonen, ovat kuulema monta kertaa olleet etulinjassa. Samoin tavattiin myös useita Siilinjärveläisiä. Tatu Korhosen kanssa käytiin heidän luonaan. Hyvin hitaasti kertoivat nämä etulinjan miehet tänne postin kulkevan. Se johtuu kai siitä joutuisasta etenemisestä, ettei huoltopuoli tahdo pysyä oikein jälessä, vaan jäävät monia kymmeniä km jälkeen.

Olemme muuten täällä nähneet jo kaikkea, mitä tällaisessa savotassa voi nähdä. Viime viikolla nähtiin paljon Saksan poikiakin. Samoin Iivanoita elävänä ja kuolleena, otin heistä muutaman kuvankin. Yritin tässä joku viikko sitten saada muutamien muiden kanssa pitkän komennuksenkin Kokkolaan asti Iivanoita kyytiin, vaan sattui niin että myöhästyimme muutaman tunnin, niin se jäi siksi.

Eipä nyt muuta kun parhainta teille ja terveisiä myös Nilsiäläisiltä

t. isä

Isä ollut 1926-27 alussa Kuhmonniemellä rajavartiostossa toista vuotta. Olisiko jo siksi ja ikänsäkin puolesta joutunut pohjoisemmaksi rajaa vartioimaan kun -42 loppuvuodesta kirjeen perusteella on menossa Rovaniemellä ja rajalta tulevat seuraavat kirjeet.

Poimintoja kirjeistä joissa isä neuvoo äitiä työ- ja tavarahankinnoissa.

11.3.40 Harlussa

Apulantoja olisi ostettava 1500 kg, Kotka tai Superfosvaattia, mieluummin jälkimmäistä, 300 kalia ja 500 kg salpietaria. Jos Franssi veisi lihakuorman meidän hevosella Kuopioon, niin toisi tullessaan apulantoja korkeintaan 1000 kg kerralla.

Frans oli teuraseläinten ostaja, asui lähellä meitä. Hänellä ei ollut omaa kyytiä viedä ruhoja Kuopioon muuten kuin linja-auton kautta.

30.7 -41 Laatokan rannalla joutui 20 miestä käsittävän komennuskunnan kokiksi taivasalle. Omia astioita ei ollut joten naapurin jättämiä piti puhdistaa että voi niitä käyttää. Kirjeessä neuvoo rukiinleikkuusta ja ohran seivästyksestä ja ruismaan maanmuokkauksesta. Toivoi pääsevänsä lomalle että saisi rukiit ja ohrat puitua ja rukiin kylvettyä. Ei ollut heinänteko aikaan lomalla eikä päässyt noihin syyspuinteihinkaan. Oli vain vanhojen naapurin miesten kanssa nämä työt tehtävä.

Tässä kuvassa maastossa ruuan laitossa niillä naapurin astioilla

Isä Armas vasemmalla ja naapurimme Heikki Udd, joka oli lomillaan työapuna meillä

5.2-42 muistutti jäiden nostosta varastoon maitotaloutta varten kesäksi.

Tuulen voimalla nostettiin vesi järvestä navetan vintillä olevaan säiliöön ja tässä kirjeessä isä selostaa miten toimia kun putki on jäänyt. On jäänyt ennenkin koska osaa neuvoa montako sankkoa tulee vettä raanasta että tietää missä on jäässä. Kangit ja hakut teroitettava ja pehkut varattava ennen työn aloittamista, sitä ei saa välillä keskeyttää. Varattava ainakin kolme miestä siihen työhön.

Edelleen ohjeita työtehtävissä vuodenaikojen mukaan. Syksyisin veljeni Matin huolehdittava kalastustarvikkeet katon alle. Kyntömiehen puhdistettava hevosen jalat ja lopetuksen jälkeen puhdistettava aura ym. välineet liiteriin.

Äidillä oma työnsä myös pakettien laitossa. Käy ilmi kun kermapulloja laittaa että panee vähän Atamoonia niin kestää hyvänä käyttöön kahvikermaksi. Paketti sisälsi aina kakkuja ja pikkuleipiä, niitä porukalla sitten nauttivat kahvin kera.

Jo aivan alussa pyysi meitä lapsia kirjoittamaan kirjeitä, että oppisimme sen taidon ja samalla tulisi kotikuulumisia ja isäkin saisi arvella koulutyön sujumista. Aika ahkeraan olimme kirjoittaneetkin.

Minun kirje isälle kirjoituskirjaimin:

Ukkilassa 6.10.1943

Rakas Isä!

Monet parhaat terveiset sinulle Isä täältä Ukkilasta! Kiitos kortista jonka minä sain hyvin minä olen täällä jaksanut ja olen ollut omasta mielestäni kilttinä minä leikin Matin kanssa aamun illan niin kuluu aikani paremmin meillä on 15 oppilasta lienenhän tuota läksyni osannut kun en ole laiskassa ollut. Hyvinhän nuo ukki ja mummo jaksanut ja kaikki muutkin. Aaro setä on nyt lomalla parasta aikaa. Maanantaina tuli neljäntoista vuorokauden lomalle.

Eipä nyt muuta Hyvästi ja Hyvää vointia

Toivoo Kaisa Tyttösi

En muista onko ohjattu sisältöä. Voi olla että kun luetaan kirjeet ääneen lapsillekin, niin siinä harjaantuu kirjoittamaan. Ei vielä pilkut ja pisteet ja suuret kirjaimet ole kohdallaan.

Minä kävin alakoulun Nilsiä Konttimäessä. Äidin kotoa oli lyhyt matka kouluun. Ensimmäinen luokka oli -43 kevät puoli ja syyslukukausi toinen luokka. Kirjeessä tuo Matti on tätini poika, kuusi vuotta nuorempi minua.

Menin varmaan jouluksi kotiin ja olin hoitamassa tuon Matin ikäistä veljeäni Mikkoa äidin ollessa asioilla ja navetalla, sen kevät puolen. Menin kolmannelle luokalle syksyllä -44 oman kylän Viikinsaaressa maalaistalossa olevaan kouluun ja kävin samassa paikassa vielä 7. luokan ja mantereen puolella yksi vuosi ip. jatkoluokkaa setäni talossa.

Nuorimman veljeni syntymä syksynä eikä lie kirjeiden perusteella mennyt melkein puoli vuotta ettei isä saanut lomaa, ei ristiäisiinkään vaikka ne pidettiin seuraavan vuoden puolella. Kaksi naapureiden tyttövauvaa kastettiin samalla.

Isä sai Kersantin arvon 16.2.1943

Sotakin loppui aikanaan, mutta pula-aika jatkui monta vuotta kotirintamallakin.

Viime talvena kirjoitin käsin kopiot näistä kirjeistä ja laminoin nämä, kuvat ja kortit samaan kansioon säilytettäväksi. Laminoin myös alkuperäiset, niissä näkyy meidän lasten lähettämät kirjeet käsialoineen. Kolmannessa mapissa on kotini vaiheet siitä alusta kun isä on tullut asumaan torppaan ja rakentamaan uutta asuinrakennusta. Siihen oli hyvä laittaa kuvat aikajärjestyksessä.

Viime kesänä sukukokoukseen menemään tuli Liisa ja Antero Ruuskanen syntymäkotiini. Näytin näitä aikaansaannoksia ja Liisa ehdotti julkaistavaksi sukulehteen ja siitä tämä lähti alkuun.

**Kaisa Miettinen Siilinjärvi
Kuvat Kaisan kotialbumista**

Liisa Saarnio s. Ruuskanen

Liisa Saarnio s. Ruuskanen

Anni-tätini syntyi Maaningalla 1908. Hänen ristimänimensä oli alkuaan Anna Inkeri, sillä isänsä kertoman mukaan hän oli syntynyt Annan päivänä 9.12 (kirkonkirjoihin merkitty 8.12). Annin vanhemmat Jahvetti ja Aino (s. Toivanen) olivat kumpikin isosta talosta. Jahvetti oli mukana yhteiskunnallisessa toiminnassa mm. perustamassa koulua ja pankkia. Hän oli myös innokas kulttuurimies, luki paljon ja kirjoitti runoja myös lehtiin (yksi julkaistu myös Sukuviestissä n:o 13). Anni oli isänsä tavoin innokas lukija ja kirjoittaja, mutta seitsenlapsisen perheen varat eivät riittäneet oppikouluun isän menetettyä takausvastuiden takia omaisuutensa. Anni pääsi kuitenkin kirjastokerhossa kehittämään taipumuksiaan.

Vuonna 1937 Anni siirtyi Tampereelle veljensä luo, joka näin erotti hänet silloisesta sulhasestaan. Tampereella Anni pääsi mukaan Uuno Saarnion maineikkaan kerhon toimintaan. Uuno Saarnion siirryttyä Helsingin kaupunginkirjaston johtajaksi Anni muutti Helsinkiin ja ryhtyi 35-vuotiaana opiskelemaan työn ohessa kohti ylioppilastutkintoa. Uurastettuaan pari vuotta hän sai 1945 valkolakin. Helposti se ei tullut, sillä kaiken lisäksi oli pula-aika ja yksinäisen kaupunkilaisen korttiannokset pieniä. Anni kertoi itse, että hän juhlisti ylioppilaaksi pääsyään ravintolassa syömällä paistettuja silakoita, kun muuta ei

saanut.

Professori Raili Kaupin Kirjoitukset 1 -teoksessa (s. 80-81) kerrotaan, että ”Annista tuli sittemmin esimerkkitapaus, jonka tarinaa kerrottiin haluttaessa herättää jo kypsään ikään ehtineissä tai kouluja käymättömissä tulokkaissa kiinnostus kerhotyöhön ja opiskeluun”.

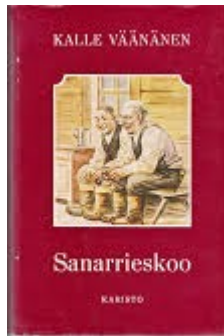
Ylioppilaaksi päästyään Anni aloitti opinnot teoreettisessa filosofiassa ja matematiikassa ja suoritti sittemmin kirjastoamanuenssin tutkinnon. Opiskeluaikanaan hän toimi kirjastoapulaisena ja valmistuttuaan kirjastoamanuenssina Helsingissä mm. Vallilan kirjastossa. Anni jatkoi Uuno Saarnion filosofian piirissä vielä eläkeläisenäkin.

Anni rakasti kirjallisuuden ja filosofian lisäksi klassista musiikkia ja teatteria. Hän pääsi myös matkustelemaan ja näkemään niitä paikkoja, joista oli historiassa lukenut. Italia, Kreikka, alpit ja tunturit kiehtoivat häntä. Yhtenä matkatoverina hänellä oli Niilo Saarnio, jonka kanssa hän avioitui. Liitto jäi lyhytaikaiseksi, mutta ystävyys ja matkatoveruus pysyivät. Anni asui kotonaan Vallilassa viimeisiin päiviinsä asti. Vaikka hänen kuntosensa heikkeni, hänen ilmiömäinen muistinsa ja tiedonhalunsa säilyivät entisellään. Anni nauroikin, että hänellä kalkkeutumat menivät jalkoihin, eivät päähän, vaikka hän ei suostunutkaan luopumaan paheestaan, tupakanpoltosta. Anni kuoli 6.4.1991

Anni oli lapseton, mutta piti lapsista ja lapset pitivät hänestä. Hän toi tuliaisina kirjoja ja kertoi mielenkiintoisia tarinoita. Helsingissä käydessäni hän kuljetti minua historiallisille paikoille mm. Helsingin perustamispaikalle ja Toukolan kentälle, jolla ylioppilaat ensi kerran lauloivat Maamme-laulun. Hän tartutti minuunkin lukuharrastuksen ja halun nähdä maailmaa. Eläessään hän oli hankkinut laajan kirjallisen sivistyksen, mutta hienointa hänessä oli sydämen sivistys ja avarakatseisuus. Sukumme saa olla hänestä todella ylpeä.

Liisa Pyykkö
Valokuva Liisan kotialbumista

Kalle Väänänen; opettaja ja kirjailija

Kalle Väänänen: Sanarrieskoo

Kalle Väänänen (oikeammin Viänänen) syntyi Kuopiossa 23.3.1888 ja kuoli Lahdessa 12.8.1960. Kallen isän ammatti oli poliisi. Ylioppilaaksi Kalle pääsi 1907. Kalle teki elämäntyönsä opettajana ja kirjailijana. Opettajana hän työskenteli pääasiassa Viipurissa ja Lappeenrannassa, olipa hän sodan loputtua komennettuna opettajaksi muutaman vuoden Niinisalon varuskunnassakin.

Vaikka savolaissyntyinen Väänänen elämäntyönsä tekikin muualla Suomessa, ei hän missään vaiheessa unohtanut savolaisuuttaan. Siitä ovat hyvänä ja varmana todisteena Savon murteella kirjoitetut runokirjat *Savolaesta sanarrieskoo* 1924, *Uutta sanarrieskoo* 1925, *Sanarrieskoo kolomas kannikka* 1930 ja *Sanarrieskoo, kootut murrerunot* 1931. Itselläni oleva seitsemäs painos *Sanarrieskoo* on 285 sivuinen, Oki Räisäsen piirroksin kuvittama kirja, jossa on yhteensä 45 Savon murteella kirjoitettua runoa.

Savolaisten keskuudessa Kalle Väänänen on kuuluisa kirjailija. Hänen tuotantonsa on suhteellisen laaja, käsittäen lähes kolmekymmentä kirjaa, muutamasta vihkostyyppisestä kirjasta paksuihin kirjoihin. Omasta kirjahyllystäni löytyy *Uutta sanarrieskoo*, *Runokaakin kavionkopsetta*, *Sanarrieskoo* ja *Poliisin poika*.

Kalle Väänänen runous liittyy sillä tavalla Ruuskasten sukuun, että *Sanarrieskoo* kirjasta

löytyy kolme Ruuskaseen liittyvää Savon murteista runoa; *Yö Ruuskasen torpassa*, *Uamuhetki Ruuskasen torpassa* ja *Uamupäevän kuva*.

Arvoisa Ruuskasten sukuun kuuluva! Ota hyvä asento pehmeässä nojatuolissasi, nosta jalat pöydän reunalle, rentoudu, sulje silmäsi. Siirry ajatuksissasi kolmekymmentäluvun kaikkia mukavuuksia vailla olevaan maaseudun savolaiskotiin. Älä anna häiritä russakan, joka on pöydältä jalkaasi ja rintamustasi pitkin nousemassa kohti kaulaa. Villasukkaan pesiytynyt lutikka puraisi pohkeestasi, ei haittaa. Kun olet tältä osin täydellisessä nirvanassa, aloita ensimmäinen Ruuskas -runon luku.

Asko Ruuskanen

Yö Ruuskasen torpassa

*On Tuavetti Ruuskasen torppaannii
jo hiipinnä kesänen yö.*

*Ja raaha on tullunna sinnekkii,
kun om piättynnä päivän työ.*

*Yö levvii nii ylj kaeken,
ja päiväset iänet jo vaeken.*

*Vuan toukka se hiljoo tikittäen syöp
tuas tietäsä seinässä hirteen,
ja seinällä kello se tahtia lyöp
niiv verkkasta sirkav virteen,
tuon tuostai kun sirinäm piästää se
tuolta nurkasta uunin takkoo,
unev virttä kul laala se perreelle,
joka ympäri pirttiä makkoo.*

*Tuo on Tuavetti Ruuskanen ite,
joka vajjoon neljänneksen häin
tuosta levveestä sängystä täättää.
Ihan outoo nähä om, mite
mies, raskaasti siinä kum makkoo näen,
niin toesellaeselta näättää
tässä hämärässä kesänen yön
kum päivällä touhussa työn.*

*Kyllä raskaasti mies siinä makkookii,
mut raskaatpa om myös päivät.
Jopon pettännä unj, kum perskattii
niätse yöksii jo huuleej jäevät.*

*Ja se kaekki, mikä näkkyy Tuavetin takkoo,
se on tämän Tuavetti Ruuskasen akkoo.*

Niin pyöreenä, punakkana makkoo se
kum puolukka keskellä mättään,
kun on oekeel levitännä levveelle,
piän alla kum pittää se kättään.
Ja nii om pyöree ja pullee povi,
että paejan sissään se kaekki ei sovi.

Eipä tuollaeseks ihal luullunna oes,
kun seon, kum peitteen om potkinna poes,
koko kommeutesa kun näättää
koko sängyhhäm miltei se täättää.

On, onpa siinä akkoo kerraksee
etomiehelle niinkun tuo Tuavi.
Sanos mies mikä tahhaasa verraksee.
Ei näpit siinä tyhjee ruavi,
kun tuollaesta akkoo hammuilo,
eipä sylet siinä sillon tyhjinä oo,
eipä oo, eipä toesen kerran.
Oes akaks siinä isonnii herran.

Vuan toeset sängyt ja penkit nuo
ja kätkyt ja pankom piällys tuo
neon täännä sitä perreel lissee.
Parj pienintä niistä vielä tissiä syöp,
Vuam muutamat kesällä jo marjoja myöp,
ja isommat jo aattaa issee.

Ompa humahellu siinä jo siunaas Herran
tuan pikkusen torpan yllä,
kul lapsia tullu on tusinav verran –
ja vielä niitä tulloo kyllä.

Mut tekevä ja terhakka immeinen
on Kaesa ja om myös Tuavi.
Se Kaesa o eukko! Ei näpissä sen
oon paenava tääskään suavi.
Ja Tuavi om mies, jolta luistaa työ,
joka puuhoo ja puskoo ja hommoo.
Ol lyhyveks jäänynnä monnii yö,
tuan mökin kun se korpeer raevas.
Vuan palakittu on myös vaevas.

Ja on kaekki nyt tekkoo ommoo.
Muu kaekki paetsi akkoo ja vanahinta poekoo,
joka ovensuupenkillä loekoo.
Seolj Kaesalla jo sen tullessa talloo,
mut muutei sillä lie ollunnai.

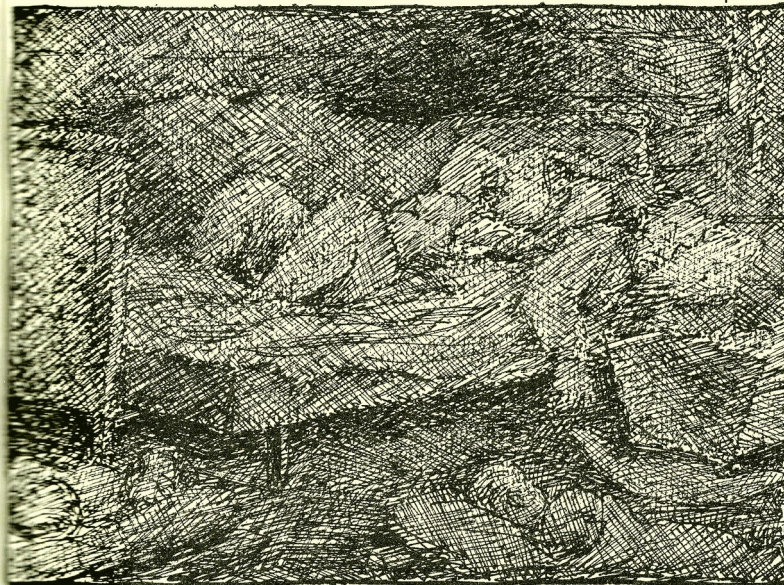
Vua ompa tuota karttunna kylyväntä-alloo,
niin tyhjästä vaekka sitä alakoo sae.

Niim puuhata vuan kun jaksa,
nii aeka se vaevat maksaa.

Näen Tuavetti Ruuskasen torpassa
yön hetket ne iäneti kulukoo.
Vaen toukka se hiljoo tikittäen syöp
tuas tietäsä seinässä hirteen,
ja seinällä kello se tahtia lyöp
niiv verkkasta sirkav virteen.
Yö uamuks alakaa kallistua,
kukol laalu jo kuuluu ulukoo.

Kalle Väänänen: Sanarrieskoo

Yö Ruuskasen torpassa

Ja se kaekki, mikä näkyy Tuavetin takkoo, se on tämän
Tuavetti Ruuskasen akkoo

Piirros: Oki
Räisäsen
kuvitusta kirjaan
Sanarrieskoo

Muistikuvia -80 luvulta

1980 luku alkoi henkilökohtaisella tasolla sikäli erikoisesti, että täysipäiväistä opiskelua ei ollut ohjelmassa. Päivät täytti työnteko ja uran luonti. Vuosikymmenen alkuvuodet vierähti Jyväskylässä Valmetin Jyskä ja Tourulan tehtaalla. Syksystä 1983 alkaen työpaikka vaihtui Mikkeliin.

Kilpailu sosialismin ja kapitalismin välillä alkoi ratketa ja vuosikymmenen loppupuolella sosialismi kävi kuolinkamppailua ja oli henkitorissaan. Voimakas sosialistisen propagandan väsähti ja siltä putosi pohja, uskollisimmatkin profeetat menettivät uskonsa ja totesivat, heitäkin on petetty ja sumutettu vuosikymmeniä. Urkki joutui luopumaan vallastaan ja alkoi Koiviston kausi. Koivisto palautti parlamentarismin kunniaan ja henkilöpalvontaa sivuava perässähiihto jäi. Eduskunta säätöi lain, että sama henkilö voi olla presidenttinä vain kaksi kautta eli 12 v ja sen jälkeen ei voi enää asettua ehdolla. Niinhän siinä kävi, ei Suomelle käynyt kuinkaan vaikka Urkki joutui siirtymään syrjään. Suomen sisäinen poliittinen syrjintä päättyi ja kokoomuskin oli hallituskelpoinen.

Koivisto nosti itsenäisyytemme turvanneet miehet ja naiset siihen arvoon joka heille kuuluu. Itsenäisyyspäivän vastaanotolla tulivat kunniavieraina Mannerheimin ristin ritarit.

1980 luvun merkittävin tapahtuma oli Berliinin muurin murtumien marraskuun 9. 1989 ja siitä alkanut koko Itä - Euroopan sosialististen talouksien romahtaminen. Muurinnan piti olla ikuinen.

Vuosikymmenen lopulla oli tilaisuus lomailla autolla Puolassa, Tsekkoslovakiassa, Unkarissa, Itävallassa ja Länsi-Saksassa. Tuon matkan aikana näin omin silmin mikä ero on lännen ja idän välillä. Idässä lahjonta ja mustanpörssin kauppa oli yleistä ja vain sen avulla sai asiat rullaamaan. Matkalle lähtiessä sain vinkin "vaihda 1, 5 ja 10 dollarin seteleitä" ne ovat parasta valuttaa Itä - Euroopassa. Näin oli,

missään Itä - Euroopan maassa ei tarvinnut paikallista valuttaa kun oli noita dollareita. Dollarilla oli vaihdossa parempi kurssi kuin Suomen markalla. Musta pörssi toimi sosialistisessa talousjärjestelmässäkin. Tällä matkalla oli Länsi - Saksan puolelle mäen päällä rakennus, jossa havainnollistettiin, millainen oli DDR:n ja Länsi - Saksan välinen raja, se raja oli tiukempi kuin mikään Suomen raja. Raja Neuvostoliittoon oli tiukkuudessaan lähellä tätä rajaa mutta tiukkuudessaan Saksojen välinen raja oli omaa luokkaansa. Kyllä se savolaismiehestä tuntui aika omituiselta, pitääkö noin tiukka raja vetää saman kansakunnan sisälle?? Olisi aika kummallista jos Suomessakin olisi yhtä tiukka raja jossain Oulun korkeudella. Olin tottunut matkustamaan Ruotsiin ja Norjaa eikä niillä rajoilla tarvinnut kovin kummallisia rajamuodollisuuksia.

Unkari, vanha aatelistlinna hotellina 1989

Matka Puolan halki kesäkuussa 1989 oli merkittävä. Puolassa oli vaalit, jotka olivat ensimmäiset Itä - Euroopan kommunistimaan vapaat vaalit. Maaseudulla ihmiset olivat traktoreitten kyydissä miehet pyhävaateissaan kravattit kaulassa ja naiset juhlapuvuissaan. He istuivat traktoreitten peräkärissä puupenkeillä ja näyttivät Churchill voitonmerkkejä ulkolaisille autoille. Ihmiset olivat menossa äänestämään ja juhlavaatteissa, silloin ymmärsi, miten arvokas oikeus on vapaa äänioikeus. Suomalaisillehan se oli ollut itsestänselvyys jo vuosikymmeniä. Noissa Puolan vaaleissa kävi niin, että vanhan kommunistivallan edustajat putosivat kaikki pois uudesta parlamentista. Nämä vaalit olivat alkusysäys koko Itä - Euroopan romahdukselle. Seuraava merkkipaalu oli Berliinin muurin

murtuminen marraskuun 9. 1989. Suurin osa Itä - Euroopan sosialismin romahduksesta ajoittui 1990 luvun alkuun.

Perhettämme kohtasi 1988 henkilökohtainen tragedia kun Eevalla todettiin vaikea sairaus. Tämä sairaus muutti elämäämme suuresti 1990 luvulla.

IT alalla alkoi voimakas murros henkilökohtaiset PC -tietokoneet tulivat työpöydälle 1986 - 1988 ja työympäristö ja työ muuttui merkittävästi. 1970 luvulla ja aikaisemmin opiskelleet sukupolvet joutuivat opiskelemaan uudet työvälineet ja uudet työtavat.

Talviurheilussa erityisesti mäkihypyssä suomalaisten menestys oli huomattava. Arvokisamitalleja tuli solkenaan. Urheilua varjostivat muutamat doping -skandaalit, joita arvokisojenkin yhteydessä paljastui. Urheilu koki jonkinlaisen arvostuksen menetyksen.

Vuosikymmenen lopulla talous voimakkaasti ylikuumeni ja talouskasvu oli jopa yli 5 % vuodessa. 1989 myytiin 176 767 uutta henkilöautoa ja kaikkiaan tuona vuonna myytiin 241 375 uutta autoa, tuo vuoden 1989 myynti on vieläkin (vuosi 2016) suurin vuotuinen myynti. Suomi oli jälleen merkittävästi vauraampi 1989 luvun joulukuussa kuin tammikuussa 1980. Maa ei osannut aavistaa mikä oli edessä seuraavalla vuosikymmenellä, tuntui että talouskasvu jatkuu hamaan tulevaisuuteen.

-90 kymmenluvun muistelo on taas eri juttuja.

Kuva ja teksti Risto Ruuskanen

Lähdeteos: Sirkka-Liisa Ranta: Ylimuistoinen Tuohi
Bookwell Oy, Porvoo 2016

Tuohikatto. Kuva S-L Rannan kirjasta Ylimuistoinen tuohi

Tuohen käyttöä vanhoina aikoina

Tuohi on ollut oivallinen tarvemateriaali esihistoriasta meidän päiviimme saakka. Siitä on tehty virsuja, kontteja ja kopsia. Tämän lisäksi sitä on hyödynnetty arjen esineiden ohella monissa erikoistarkoituksissa. Tuohia on levitetty tervahautojen pohjiin ja puutarhuri voi meidänkin päivinämme suojata omenapuitaan tuohella jänisten vaurioilta.

Alpeilta löytyi vuonna 1991 yli 5000 vuotta sitten elänyt jäämies Ötzi, jolla oli mukanaan niinikuidulla ommeltuja tuohiastioita. Yhdessä astiassa hän oli säilyttänyt hiillostaa. Tuohitervaa pureskeltiin entisaikaan mällin ja nykyisten purukumien tapaan. Myös kivikautisissa kalastusverkoissa käytettiin tuohia verkkojen painokivinä. Liistekatiskojen liistheet yhdisteltiin tuohesta tehdyillä nauhoilla.

Muinaisiin hautaustapoihin kuului, että vainajat käärittiin tuoheen ennen hautaamista tai poltetuista vainajista kertynyt tuhka sijoitettiin puusta tai tuohesta tehtyyn uurnaun. Rautakaudelta ovat peräisin Laatokan-Karjalassa käytetyt tuohikukkarot (noin vuosilta 800-1050).

Keuruulta on löytynyt tuohiesineitä kaivauksissa veneen osien päältä. Näiden arvellaan olevan varhaiselta keskiajalta.

Venäjän Novgorodista on löytynyt tuohille kirjoitettuja kirjeitä keskiajalta. Kirjeiden kieli on tulkittu olevan karjalan kieltä. Tuohta käytettiin laajalti paperin korvikkeena, kun kirjoitustaito oli opittu kaupunkioiloissa. Olaus Magnus kertoi, että Pohjolan asukkaat käyttivät tuohta paperin korvikkeena. Tuohta kun ei vaurioittanut sen enempää lumi kuin sadekaan.

Luonnontuotteella monenlaista käyttöä

Koivu on ollut luontaistaloudessa eläneen pohjoisen ihmisen äitipuuta, jota ilman oli vaikea tulla toimeen. Juhannuskoivut ovenpielissä ovat levittäneet ympärilleen keskikesän tuoksua ja juhlistaneet auringon kierron taittumista kesästä kohti syksyä. Koivu on pohjoisella havumetsävyöhykkeellä kasvava ikaikainen puu, joka lisääntyy sekä siemenistä että versoista. Jääkauden jälkeen koivu levisi pioneerilajikkeena jäiden sulettua Aasiasta pohjoisille alueille. Metsän kasvaessa sen suojassa tulivat riistaeläimet ja niiden perässä sitten ihmisetkin hankkimaan itselleen ruokaa metsästä.

Koivu viihtyy sekametsässä, mutta kaskeamisen jäljiltä maahamme syntyi myös puhtaita koivumetsiä. Kaskeamisen jälkeen koivu kasvoi nopeasti. Koivun kasvupaikasta kertoivat kaskikoivu ja korpikoivu sekä ahokoivu.

Koivuja tunnetaan useita kymmeniä lajeja, joista Suomessa yleisimpiä ovat rauduskoivu ja hieskoivu alalajikkeineen. Koivun runko näyttää päältä päin valkoiselta ja jäkälän peittäessä musta-valkoiselta. Sisäpuolelta ulkokuori on ruskeankellertävää. Kansanuskomuksen mukaan koivun tuohi oli syntynyt Neitsyt Maria hiestä. Biologiin mukaan tuohi kasvaa jälkikerroksen avulla. Koivun kuori muodostaa ulkokuoresta eli tuohesta ja sisäkuoresta eli nilasta sekä näiden välissä olevasta jälsistä. Ulkokuoressa on useita päällekkäisiä ohuita kerroksia, joista päällimmäisenä on hieno paperimainen kalvo. Kalvon saa soimaan panemalla sen sormien väliin ja puhaltamalla.

Koivun valkea väri selittyy ulkokuoren solukoiden vaha-aineella betuliinilla, joka suoja puuta paahteelta ja pakkaselta sekä lahoamiselta. Tuohi sisältää rasvahappoja ja hopeayhdisteitä, jotka karkottavat homeitiöitä. Nämä kaikki yhdessä suojaavat puuta haitallisilta mikrobeilta ja hyönteisiltä sekä hylkivät vettä ja estävät haihtumista.

Vaikka tuohi irrotetaan puusta, sen ominaisuudet säilyvät, jolloin se edelleen on kuumaa ja kylmää eristävä, sitkeä, taipuisa, vesitiivis sekä hajuton ja mauton. Toinen paljon hyödynnetty puulaji Pohjolassa on ollut metsälehmus eli niinipuu, joka nyt on Suomen luonnossa harvinainen laji.

Koivua pidettiin myös piha- ja kujannepuuna sekä uhripuuna. Topeliuksen tarinassa koivu ja tähti johti eksyneet lapset takaisin kotiinsa Suomeen Venäjältä. Syntymäkotitalossani Kuosmalassakin on ollut koivukuja 1930-luvulta alkaen ja nyt se on uusittu vanhojen koivujen alkaessa lahota pystyyn ja kaatuilla tielle.

Koivua käytettiin vanhaan aikaan kotitalouksissa lipeäkalan liotuksessa ja pyykinpesussa. Tuohitervaa eli tököttiä käytettiin paikkaus- ja voiteluaineena. Teollisuudessa koivua käytettiin halkoina polttoaineena sekä puusepän- ja rullateollisuudessa. Vaneria valmistettaessa raaka-aineena käytetyistä puista ei saanut kiskoa tuohia, sillä se vaikutti valmistusmenetelmään haitallisesti. Sellutehtaat eivät kuitenkaan alkuvaiheessa pystyneet hyödyntämään koivua tuotannossaan, mikä aiheutti pitkään jatkuneen koivuvihan puunjalostusteollisuuden taholta. Uusi selluprosessi kehitettiin 1960-luvulla, jolloin koivukin kelpasi jo teollisuuden raaka-aineeksi. Uusinta 2010-luvun tekniikkaa edustaa koivun ja sen tuohen käyttö teknokemiassa ja lääketieteellisyydessä aiemmin jo käytetyn koivusokerin eli ksylitolin valmistuksen ohella.

Kateaineeksikin tuohi on kelvannut vuosisatoja ja kruunu tarvitsi valtavat määrät tuohta linnojensa, kartanoidensa ja muiden rakennustensa kattamiseen. Tällöin tuohta käytettiin veronkantovälineenä ja veronkantoyksikkönä toimi yhden sylen (1,8 m) pituinen tuohiliuska. Muita veronkantovälineitä olivat esimerkiksi niini, voi, vilja ja kuivattu kala.

Tuohella käytiin kauppaa ja sitä varten ne sidottiin vitsaksilla yhteen nipuiksi eli kinkoiksi. Kesällä 1881 yhdestä tuohinipusta maksettiin 4,5 markka kimpulta, kun lypsylehmän hinta oli vähintään 50 markkaa.

Tuohen kiskonta ja käsittely

Tuohta hankittiin pystymetsästä ja silloin olivat pitkät sääret avuksi kiskojalla. Ylempää puusta kiskottaessa piti olla koroke, jolta tuohi saatiin hyvin irrotettua puusta. Tuohia ei saanut kiskoa muulta kuin omalta maalta ja toisen maalta kiskominen oli kielletty jo vuonna 1442 annetussa Kristoffer -kuninkaan maanlaissa. Tuohen kiskontaa kiellettiin tekemästä jopa lehti-ilmoituksilla.

Tuohen otto puusta vaurioitti puuta ja ainakin hidasti sen kasvua, ellei koivu kuivunut kokonaan taitamattoman kuorenoton jälkeen. Kun metsänhoito yleistyi, tuohia alettiin kiskoa lähiaikoina kaadettavista tai äskettäin jo kaadetuista puista.

Tuohta voitiin ottaa joko kevätkesällä tai sitten syksyllä käyttötarkoituksesta riippuen. Mahlan virratessa keväällä irrottaminen oli helpointa ja Jaakonpäivään mennessä jälsikerros kuivui, mikä vaikeutti irrottamista. Syystuohi oli keväistä paksumpaa ja kestävämpää ja sitä käytettiin virsuihin, kontteihin ja vakkoihin. Tumminta tuohta saatiin kiskomalla tuohta talvella. Kiskonnassa tärkeä työväline oli puukko ja muina apuvälineinä käytettiin eläimen sääriluusta, puusta tai metallista tehtyä nyljintä.

Tuohen käytössä ensimmäinen työvaihe oli puhdistaa pois päällimmäinen hilseilevä kerros. Samalla irrotettiin ruvet ja tuohi ohennettiin käyttötarkoituksen mukaiseksi. Tuohinauhat tasoitettiin terävällä puukolla sileiksi. Varastoitu tuohi piti pehmentää ennen käyttöä ja tämä tapahtui saunassa, kuumassa vedessä tai nuotiossa. Tuohi ei halkeillut pehmitettynä ja sitä oli muutenkin helpompi käsitellä kuin kuivaa materiaalia.

Tuohta punottaessa käytettiin apuna kiilamaista lastaa ja koirasimia, kun taas levytöissä tarvittiin joskus ompelutarvikkeita. Koirasimet olivat viiden sentin pituisia ja toisesta päästä

halkaistuja koivu- tai leppätikkuja. Pyykki-poikien tapaisia koirasimia tarvittiin paljon ja niiden avulla tuohet saatiin pysymään paikoillaan. Ompelussa käytettiin pehmitetyn tuohen lisäksi myös niintä, juuria tai eläinten suolista saatua lankaa. Muistoesineihin tehtiin myös koristuksia yksinkertaisina geometrisinä kuvioina, kuten solmuina tai hakaristeinä.

Erilaisia käyttötarkoituksia

Vielä 1800-luvun lopulla porosaamelaiset käyttivät tuohikatteita kesäkotiensa katteina. Kate tehtiin leveistä tuohilevyistä, jotka oli ommeltu yhteen pehmitettyinä suonilangoilla. Kotien peitteenä käytettiin myös turvetta esimerkiksi Muoniossa 1800-luvulla.

Pysyvään asutukseen siirryttäessä asuntolina toimivat hirsistä tehdyt tuvat ja myöhemmin hirsitalot. Katteena tuvissa ja taloissa käytettiin edelleen tuohta. Tuohikatto urakoitiin kesällä ja se voitiin tehdä melko loivaksi vesitiiviiden takia. Tuohia paikallaan pitämässä tarvittiin malkoja eli painopuita. Pärekatot yleistyivät 1800-luvun loppupuolella. Tuohta käytettiin vesieristeenä myös talojen ulkolaudoituksen alla suojaamaan homeelta, lahoamiselta ja tuuleltakin.

Kun tuohi oli mautonta ja hajutonta, se sopi hyvin astioiden valmistukseen. Astiat olivat kevyitä kuljettaakin. Tuohesta tehtyjä astioita nimitettiin mm. tuokkosiksi ja ropposiksi. Mämmin paistossa tuokkoset olivat kestäviä astioita. Tuohirovetta voitiin käyttää jopa keittoastiana, joka ei syttynyt palamaan, jos sen sisällä oli vettä. Maitoakin voitiin säilyttää tuohisessa astiassa samoin kuin voita ja jauhoja. Tuohiset isommat kopat sopivat siemenastiaksi peltoa käsin kylvettäessä.

Lasten kasvatuksessakin tuohta voitiin hyödyntää ja ensimmäisenä lapsen nukkumapaikana voi toimia tuohinen koppa. Samoin tuohesta voitiin askarrella monenlaisia leluja lapsen varttuessa leikki-ikäen. Onhan perinteisellä joulupukillakin selässään tuohikontti, jota käytettiin myös arkisempina aikoina kulkureiden, kalastajien tai metsämiesten selkäreppuna.

Tuohikontti. Kuva S-L Rannan kirjasta Ylimuistoinen tuohi

Tuohivirsut olivat yleisiä jalkineita vielä 1800-luvulla maaseutuympäristöissä. Kesäisin toki kuljettiin paljain varpain tai virsuissa vielä 1900-luvun alussa, jos nahkaisia kenkiä ei ollut varaa hankkia. Kirkkomatkoillakin virsut tai nahkaiset jalkineet laitettiin jalkaan vasta lähellä määränpäättä, etteivät ne kuluisi käytössä liikaa.

Tuohivirsut kopassa. Kuva S-L Rannan kirjasta Ylimuistoinen tuohi

Savolaisen sanonnan mukaan tuohikontti selässä ja tuohivirsut jalassa kulkevaa ukkoa ei pidetty oikeana immeisenä, ellei hänellä ollut vyöllään tuohituppea, johon oli työnnetty tuohipäinen puukko. Puukkoa kannettiin aina mukana eikä sen käyttöä ollut rajoitettu kuten nykyaikana tehdään julkisilla paikoilla.

Kalastuksessakin tuohta hyödynnettiin koppien

lisäksi kuivattamalla kaloja tuohien päällä ja suolakala-astioiden päälle laitettiin tuohet ja kivipainot. Tuohesta punottiin myös kestäviä köysiä, jotka olivat kevyitä eivätkä imeneet vettä. Näitä köysiä voitiin käyttää nuotanvedossa. Tuohisia kohoja eli käpryjä käytettiin verkonkohoinakin. Myös verkon alapaulan painot tehtiin tuohesta.

Paimenpoikien avuksi oli kehitelty tuohitorvet, joilla he voivat soitella karjaansa uhkaavia petoja karkuun metsälaitumilta. Tietysti paimenpojilla oli eväänsäkin tuohirepussa mukana laajoilla metsämailla kulkiessaan. Myös lehmien kokoamisessa torvia käytettiin ahkerasti. Tuohesta voitiin tehdä myös koriste-esineitä, kuten koruja ja tuohisormuksia. Myös naamareina tuohesta tehtyjä kasvusuojuksia käytettiin.

Syntymäkotini naapurissa asui 1960-70-luvuilla vanhan kansan metsätyömies Tauno Luostarinen, joka oli muuttanut Rantasalmelle Savonrannalta. Hän osasi tuohityötaidon ja teki naapureilleen ja ystävilleenkin paljon tuohitöitä. Meilläkin oli kotona Taunon tekemiä tuohiastioita, joita säilytettiin huolella ja käytettiin tarjoiluastioina, kuten pullalautasina.

Tuohikulttuurin elvyttämistä

Muovin ja muiden raaka-aineiden syrjäytettyä tuohen käytöstä lähes kokonaan on aika ajoin herätty elvyttämään tuohikulttuuria. On järjestetty monia näyttelyitä ja kursseja ja tuohesta on moni käsityöläinen saanut uuden raaka-aineen monien muiden tarveaineiden rinnalle. Viime sotien aikana tuohesta tehtiin monenlaisia puhdetöitä asem sodan aikana. Myös taiteilijoiden materiaaliksi tuohi on sopinut meidänkin aikanamme. Esimerkiksi tuohityöntekijä Auli Vasara on muotoillut konttimaisen iPad-laukun nykykäyttöön sopivaksi. Torikaupassa tuohesta tehtyjä astioita voimme ostaa meidänkin päivinämme helpoiten.

Markku Ruuskanen
13.8.2016

Seitsemässä päivässä Vladivostokiin

II OSA

Vladivostok

Rahtisatama on suurin työllistäjä Vladivostokissa. Satamassa näkyy, että se on myös Venäjän merivoimien merkittävä kotisatama. Kuvassa mukana myös allekirjoittanut.

Vladivostokiin saavuttiin keskiviikkona 9. päivä lokakuuta kello 13.10. Eli kuusi vuorokautta siitä kun läksimme Moskovasta. Matkaa oli taitettu 9288 kilometriä. Vladivostokin asemalla on kivipatsas, johon kyseinen kilometrimäärä on hakattu. Erikoiseksi asian tekee se, että oppaamme mukaan vastaavanlainen, joskin isompi patsas on myös Moskovan päässä rataa. Tähän kilometrimääräksi on hakattu 9082. Onko näin, pitäisi käydä tarkistamassa. Mikä sitten lienee oikea etäisyys, koska Wikipediasta löytyy luku 9286. Oppaan mukaan 9288 kilometriä on oikea, joten lähden siitä. Tähän kun lisätään Helsinki - Moskova väli niin kaikkiaan saadaan matkaksi 10379 km ja matka-ajaksi noin 7 vuorokautta.

Asemalla oli vastassa pikkubussi ja paikallinen opas. Hotelli Primorye, johon majoituimme, oli ensimmäinen yllätys Vladivostokissa. Hotelli oli siisti ja länsimaalaisen oloinen, ei lainkaan Venäläinen, mihin on muualla maassa tottunut. Eikä palvelussakaan ollut moittimista. Niiden kolmen päivän aikana, jonka olimme

Vladivostokissa tuli muitakin yllätyksiä. Ensimmäinen oli heti vastassa kun astui junasta asemalaiturille. Kaupunki on suunnilleen yhtä pohjoisessa kuin kotikaupunki. Matkan aikaan kotona tarvitsi pitkiä kalsareita ja villapaitaa. Vladivostokin yli +20 asteen säässä ensimmäiseksi tuli mieleen etsiä kauppa mistä löytyy kesäisiä vaatteita.

Säät vaihtelevat merenrantakaupungissa

Meillä oli kaupunkikierroksien aikana mukana paikallinen opas, jonka lausumiin jatkossa viittaen. Oppaamme mukaan kaupungin sää vaihtelee suuresti ja nopeasti. Auringonpaiste saattaa muuttua yht'äkkiä vesisateeksi tai päinvastoin. Samoin talvella lunta saattaa muutamassa hetkessä tulla kymmeniä senttejä. Säänvaihtelusta saimme mekin esimakua, kun kävimme näköalapaikalla, josta piti näkyä yli Amurinsillan ja sataman. Kaikki oli oikean hernerokkasumun peitossa. Ei todella nähnyt mitään. Tulimme paikalle uudelleen, aurinko paistoi, maisemat olivat todella upeat ja näkymät pitkälle horisonttiin. Samaa nopeaa säävaihtelua saimme kokea myös yhtenä yönä kun kaupungin päälle tuli kova ukkosmyrsky salamoiti niin, että yö muuttui päiväksi ja jatkuva räjähtävä jyrinä repi rumpukalvoja. Vettä myös tuli kaatamalla. Muutama minuutti ja kaikkia oli ohi. Tyypillistä Vladivostokille sanoi opas.

Kaupunki sijaitsee vaihtelevassa mäkisessä maastossa. Kadut ovat mäen rinteillä mutkaisia ja pääasiassa kapeita, ahtaan tuntuisia. Vaikean maaston lisäksi liikkumista vaikeuttaa se, että autoja on paljon. Voi vain arvailla minkälaista liikenne on talvella. Tähän liittyi ilmiö, johon kiinnitimme huomiota. Tavan takaa kuului autojen varashälyttimien ääniä. Koska autoja on paljon ja parkkipaikkoja vähän, ihmisillä on sellainen tapa, että he pysäköivät minne ja miten sattuu. Tällöin usein autoja jää niin, että niillä ei pääse liikkumaan, koska joku on pysäköinyt autonsa toisen eteen. Tällöin toimitaan siten, että tiellä olevan auton murtohälyttimet saadaan soimaan, esimerkiksi potkimalla edessä olevan auton kylkiä. Ja niin kuski rientää paikalle. Opas ei kertonut mitä muuta potkijalle saattaa

tapahtua, kuin että hän saa autonsa liikkeelle. Yksisuuntaisia katuja on paljon. Autokanta oli hyvää, pääasiassa Japanilaista kallista autoa, usein maastureita. Hieman sitä liikennekaaosta katsellessa ihmetteli kaupungin isien joitain vuosia aiemmin tekemää päätöstä purkaa hyvin toimiva raitiovaunuverkosto. Perusteena kuulemma oli saada autoille tilaa.

Kaupunki oli siisti

Kaupungin yleisilme on siisti. Keskustassa on pääosin vanhoja muutamakerroksisia kivitaloja. Tosin siellä näkyi myös vanhoja harmaita mökkejä. Kaupunki laajenee, asuntorakentaminen on voimakasta varsinkin esikaupunkialueilla. Ihmiset tarvitsevat uusia asuntoja. Näin siitä huolimatta, että oppaan mukaan kaupungin asukasmäärä joka nyt on noin 500 000, on pienentynyt rajusti Neuvostoliiton ajoista, jolloin asukkaita oli ollut lähes miljoona. Syinä asukasmäärän muutokseen ovat olleet armeijan henkilöstön väheneminen sekä teollisuuden, sataman ja rautateiden tehostuneen toiminnan. Ihmiset haluavat pois vanhoista asunnoista, siksi niihin on tulijoita, vaikka vuokrat verrattuna keskiarvopalkkaan ovat todella korkeat. Kerrottu keskiarvovuokra n. 450 USD ja palkka n. 850 USD. Kuulemma palkat Moskovassa ovat jopa 2-2,5 kertaisia. Tiedä sitten mihin tilastoon mainitut luvut perustuvat, koska googlettamalla saadut luvut eivät esim. kaupungin asukasmäärässä tällaista muutosta kerro.

Vladivostokin kaupunki sijaitsee kapealla Tyyneen mereen pistävällä niemellä. Esikaupungit leviävät mantereelle päin. Samoin kaupunki leviää Bosporin lahden saarille. Tätä kehitystä varmasti nopeuttaa vuonna 2012 käyttöön otettu Itäisen Bosporin salmen yli johtava maailman suurin teräsköysisilta, Vladivostokin Golden Gate. Sillan kokonaispituus on noin 3 kilometriä, pylonien korkeus 321 metriä ja sillan korkeus meren pinnasta 226 metriä. Mahtava kokonaisuus! Silta yhdistää Venäjän saaren kaupunkiin. Saarella sijaitsee muun muassa Vladivostokin yliopisto, jossa kerrottiin opiskelevan yli 20 000 opiskelijaa. Kaupungissa on toinenkin suuri silta.

Vinoköysisilta, joka ylittää Amurin lahden yhdistäen keskikaupungin reuna-alueisiin ja on 1,4 kilometriä pitkä. Näitä siltoja katsellessa Heinolan Tähtisilta, Suomen toiseksi pisin, ei tuntunut oikein miltään.

Amurin lahden yli johtava vinoköysisilta on Vladivostokin silloista se pienempi, silti vaikuttava rakennelma.

Rautatiet näkyvät kaupungissa ja ne ovat tärkeä kaupungille myös työllistäjänä, mutta vielä näkyvämpi ja myös suurempi työllistäjä on satama. Nämä ovatkin selkeästi alueen suurimmat työnantajat. Rahtisatama on iso.

Sataman näkyvyyttä vielä lisää se, että kaupunki on yksi Venäjän armeijakeskuksista. Varsinkin merivoimat ovat vahvasti esillä. Kävimme veneristeilyllä kaupungin lähivesillä. Kaupunki siltoineen oli mereltä katsottuna näkemisen arvoinen. Rahtilaivoja oli satamassa lukematon määrä, myös sotalaivoja näkyi. Vladivostokiin on ilmeisesti sijoitettu myös ydinaseilla varustettuja aluksia. Satamaan, missä näitä mahdollisesti on, ei ollut pääsyä. Retillä oli myös komea koulupurjelaiva. Opas kertoi Ville Haapasalon käyneen laivalla filmaamassa matkadokumenttiohjelmansa. Oppaasta näki, että Ville on kuuluisuus Vladivostokissakin.

Vladivostok on sotilaskaupunki

Vladivostokin merkittävä sotilaallinen asema kautta aikojen Venäjällä näkyi lähes kaikkialla. Satamassa, puistoissa, lukuisissa muistomer-

keissä ja rakennelmissa missä oli aseita jalustoilla. Kaupunkikierröksellä oli mahdollista käydä tutustumassa vaikkapa museoituun sukellusveneeseen, jonka esittelytauluissa kerrottiin saavuttaneen lukuisia merivoittoja.

Kaupungin rannikolta löytyy myös vanha maavalliin rakennettu linnoitus. Sen mahtavaa kokoa ei oikein tajuakaan ennen kuin rannalta kiipeää portaita pitkin nurmikon peittämän vallin päälle. Askelmia sillä kohtaa, josta valleille nousimme, oli 142, eli korkeutta valleilla oli tuolla kohdin noin 40 metriä. Rakennelma näkyi jatkuvan myös pitkin rantaa molempiin suuntiin suunnilleen samankorkuisena. Vallien sisällä kerrottiin olevan luolien ja käytävien verkosto. Joten rakennelman kokoa ei voi kuin arvailla. On varmasti ollut mahtava rakennusprojekti aikanaan.

Vallit eivät ilmeisesti enää ole sotilaskäytössä, sen sijaan vallin päällä olevasta museossa selviää niiden olleen sitä aikanaan satoja vuosia. Tämä näkyi kirjoituksista mutta ennen kaikkea museossa esillä olevasta kalustosta. Näytteillä oli aseita jousipyssystä toisen maailmansodan aikaisiin it-tykkeihin ja haarniskoista edellä mainitun ajan sotilaspukuihin.

Mannerten välisten ohjusten esi-isä. Vladivostokin puolustajien pitkänmatkan pelote aikanaan.

Yllättäen hieman omaehtoisesti ryhmällemme tuli linnoituksesta kertomaan iäkäs nainen. Hän kertoi olevansa museon eläkkeellä oleva johtaja. Pontevasti hän esitteli museotaan (kuten hän asian ilmaisi). Oppaan mukaan hän totesi muun

muassa, että Venäjä rakastaa rauhaa, eikä ole hyökännyt milloinkaan mihinkään. Mutta näillä valleilla näkee, että Venäjä on valmis puolustamaan itseään. Eikä hän millään lailla muuttanut näkemystään Venäjän aggressiivisuudesta kuultuaan, että olemme Suomesta. Tähän saattaa olla syynä sekin, että Vladivostok taitaa olla niin kaukana Suomesta, että siellä on vaikea paikallistaa Suomea edes kartalle puhumattakaan, että tietäisi maan historiaa. Ainakin näin tuntui olevan museonjohtajamme kohdalla, hänen selvästi epätoivoisena yrittäessä sijoittaa Suomea maailmankartalleen.

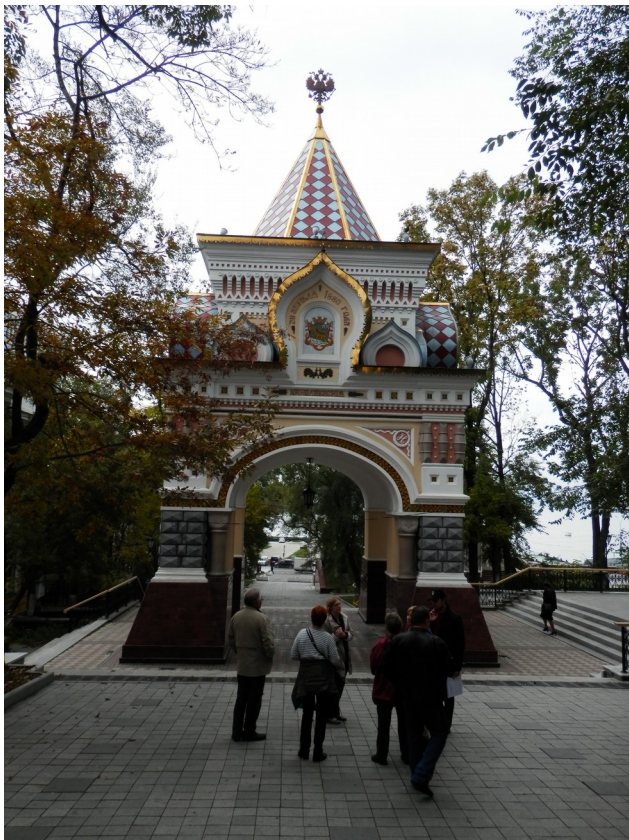
Kaupungilla riitti nähtävyyksiä

Kävimme kaupunkikierröksellä myös kaupungin keskustorilla. Alue oli iso. Torialue on pääosin vallattu mereltä paikalle ajettulla täytemaalla. Tavaraa oli myynnissä paljon, ja kaikenlaista. Hellesäässä, varsinkin tuorelihasta ja kalasta notkuvia tiskejä katsellessa tuli mieleen Suomen kalatorit. Suomalainen viranomainen saisi täällä sätkyn. Ei ollut kylmäketjusta tietoaakaan. Siinä sitä mielti Suomen viranomaisten määräysten järkevyyttä, sillä enpä ole kuullut mistään pilaantuneen kalan tai lihan aiheuttamista epidemioista Vladivostokissa.

Kaupungin nähtävyyksiä katsellessa ja oppaan tarinoita kuunnellessa tuli jotenkin ristiriitainen tunne. Toisaalta käytiin komeasti kukitettulla Leninin patsaalla tai bolševikkien urotekojen kunniaksi pystytetyllä patsaalla. Toisaalta taas haluttiin näyttää ”vanha puisto” ja siellä oleva rakennus jotka on rakennettu samalle paikalle, missä aikanaan tsaari Nikolai II kävi muuraamassa Siperian radan muistokiven. Tai kun meille esitettiin Vladivostokin suurin kirkko.

Molemmat paikat olivat nimittäin rakennettu uudelleen, uuden Venäjän aikana. Vanha puisto rakennuksineen oli Neuvostoliiton aikana purettu ja sen paikalla oli katu. Samoin oli käynyt kirkolle. Kirkko oli purettu ja paikalla oli ollut puisto. Useinhan vallanpitäjät muuttavat historiaa, tuhoamalla entisestä sen osan mikä ei

ideologiaan sillä hetkellä sovi, kuten Neuvostoliiton aikana täälläkin on tehty. Tällainen toiminta on minusta tuomittavaa. Ristiriita tulee siitä, että tuntuisi kuin nyt pyritään unohtamaan Neuvostoliiton aika. Mikä tässä on oikein?

Uudelleen rakennettu muistomerkki paikalle missä Nikolai 2 muurasi Siperian radan muistokiven

Kierrokseemme kuului käydä vierailulla myös kaupungin ulkopuolella eläkeläispariskunnan datsalla, katsomassa miten Vladivostokissa eläkeläiset elävät. Perillä meitä odotti kolme kerroksinen tiilitalo, parituhatta neliötä käsittävällä tontilla. Tontilla joka oli ympäröity pari metriä korkealla umpiaidalla. Osoittautui että olimme eläkkeelle jääneen ompelimo-yrittäjän vieraana. Ei tuntunut sopivalta esimerkiltä tavallisesta eläkeläisestä, varsinkin kun katseli tyypillistä venäläistä mökkikylää aidan takana, mistä varmasti löytyy toisenlaisiakin tarinoita. Emäntämme olisi toki oiva esimerkki muutamassa vuosikymmenessä vaurastuneesta yrittäjästä, tarjoilut olivat sen mukaiset, joten ei valittamista siinä mielessä. Nadja sanoi miettivänsä tulevien ryhmiensä

osalta, mitä tällä vierailukohteella halutaan kertoa.

Samalla reissulla sivuutimme Vladivostok Admiralsin kotihallin. Jääkiekkoa tuntevat tietävät, että halli on ollut erään turkulaisen valmentajan työpaikka. Saimme välikäden kautta mainitulta valmentajalta tiedon, että pääsemme tutustumaan halliin. Tämä ei kuitenkaan onnistunut. Liekö syynä se, että jokin päivä myöhemmin valmentajan ja seuran tiet erosivat. Hallissa muuten mitään ihmettä, samantapainen kuin Suomessa vastaavat. Mutta sitä katsellessa ja kuunnellessa vaikkapa Suomessa KHL-liigasta käytävää keskustelua, sitä mieltä että mikä on totuus KHL:n suosiosta Venäjällä. Nimittäin Admiralsin halli sijaitsi noin 30 kilometrin päässä Vladivostokin keskustasta, keskellä maaseutua. Suomessahan hallit sijoitetaan kaupungin keskustaan, lähes paraatipaikoille. Mutta se näissä tarinoista on ainakin totta, että kyllä Admiralsin pelaajat matkustavat kauden aikana.

Ravintolatarjontaakin riitti

Vladivostokista löytyi hyviä suomalaisen makuun sopivia ruokapaikkoja. Hinnatkin olivat aivan kohtuulliset. Ensimmäisenä iltana tosin oppaamme ohjeesta poiketen luotimme itseemme ja yhden ryhmämme jäsenen Venäjän kielen taitoon. Lähdimme pienellä porukalla itseksemme kaupungille. Löytyi asiallisen oloinen ravintola. Pöytäni asettautumisen jälkeen ympärille asiakaskuntaa katsellessa näytti siltä, että kaupungin varakkaat liikemiehet olivat lähteneet kauniiden tyttäriensä kanssa ulos syömään. Ruoka oli hyvää ja yleiseen paikalliseen hintatasoon nähden hinnakasta. Päätimme, että jatkossa kuuntelemme opasta.

Yhtenä päivänä oppaamme kysyi haluaisimmeko käydä pohjoiskorealaisten pakolaisten pitämässä ravintolassa. Totta kai halusimme. Kooltaan pienikokoinen ravintolarakennus sijaitsi kaupungin ydinkeskustan ulkopuolella. Menimme ravintolaan illalla. Meille oli valmiiksi esikatettu pöytä. Ravintolasali oli lähes täynnä asiakkaita. Kerrottiin heidän olevan

pääosin Pohjois-Koreasta. Muu asiakaskunta poistui ravintolasta jo alkuillasta ja paikalle jäi vain meidän ryhmämme. Meille kerrottiin, että asiakkaat olivat pääasiassa ruokailemassa ja, että ravintola ei tarjoile alkoholia korealaisille. Meille sen sijaan sitä kyllä tuotiin ihan riittävästi.

Tarjolla oli myös hyvin viehättävä laulu ja tanssiesitys. Kolme nukkemaista erittäin ystävällisen oloista, varpaista kaulaan peittäviin mekkoihin puettua neitoa esitti ohjelmansa. Esityksen päätyttyä me tietysti halusimme lisää, vaikka maksaen tästä erikseen. Esityksen aikana ollut ystävällisyys ja hymyt olivat poissa ja meille todettiin yksiselitteisesti, että lisäesitystä ei tule, että ette maksa niin paljoa. Onneksi tyydyimme päätökseen. Yksi mielenkiintoinen juttu, mikä antoi aiheen miettiä vaikka millaisia agenttitarinoita, sattui ravintolassa. Soitin kotiin. Kun rupesin kertomaan, missä olemme. Kesken kaiken kännykkä meni myräksi. Enkä saanut sitä enää toimimaan ravintolassa.

Vladivostokista jäi paikkana miellyttävän mukava kuva. Kaiken kaikkiaan elämäntyöli ja ilmapiiri oli toisenlainen kuin niissä Venäläisissä kaupungeissa jossa aiemmin olen käynyt. Totesinkin, että jos kyrillisiä kirjaimia ei olisi näkynyt ei olisi huomannut Venäjällä olevansakaan.

Pohjoiskorealaisten ravintolassa sievä tyttötrio esiintyi ja näytti, mitä on ravintolashow pohjoiskorealaisittain. Ohjelman myötä asukin vaihtui pohjoiskorealaiseen minimekkoon

Palumatka sujui lentäen

Vierailu Vladivostokissa päättyi ja kotimatka alkoi. Kotimatka tapahtui lentokoneella, ensin maan sisäisellä lennolla Vladivostokista Moskovaan ja sieltä Helsinkiin. Ajattelimme, että ostamme lentoasemalta tuliaisconjakit ja otamme koneessa paukut hyvän reissun kunniaksi. Hämmästys oli melkoinen, kun todettiin, että Venäjällä puhaltava uudet tuulet. Lentokenttäalue ja lentokoneet ovat täysin savuttomia ja alkoholilta kiellettyjä alueita. Näin ainakin tuolla matkalla.

Lentomatka Moskovaan kesti 11 tuntia. Tuli taas todettua, että Venäjä on iso maa. Tuli mieleen, kun aiemmin olin seuraamassa Australian avoimia. Sanotaan, että Australian manner on valtavan iso, harvaan asuttu ja karu. Tätä kaikkeahan se on. Lento Melbournesta mantereen pohjoisreunaan kesti noin neljä tuntia. Alapuolella ei ollut juurikaan muuta kuin ruskeaa karua maanpintaa. Siellä täällä näkyi jokin pieni asutuskeskus ja pikitie, jolla kulki autoja. Nyt tällä reissulla 11 tunnin jälkeen oltiin vasta Moskovassa. Lennettiin tuntitolkulla eikä alapuolella näkynyt kuin loputonta Siperian taigaa, tätä maisemaa katsellessa tuli taas mieleen sama ajatus kuin jo menomatalla junassa: mihin ihmeeseen ne tarvitsivat meidän pientä tonttia Käkisalmen Ostamon kylässä?

Moskovan kentällä saimme kokea, mitä on hyvä palvelu Venäjällä. Pelkäsimme, miten ennätämme Helsingin koneeseen kun siirtymäaika ei ole kuin puoli tuntia. Kun saavuimme Moskovaan, portilla oli vastassa neitonen, joka ilmoitti, että seurakaa. Neito juoksutti meidät hiljaisia käytäviä pitkin Helsingin terminaaliin ja ohjasi siellä meidät ohi jonon niin, että olimme hyvissä ajoin omilla paikoillamme koneessa. Hienoa palvelua, vielä kun Helsingissä huomasimme, että kaikki matkatavaratkin oli ennättäneet samaan koneeseen.

Kun tämä matkakertomus julkaistaan, on kulunut muutama vuosi matkasta. Luulen kuitenkin, että junamatka ja matkan nähtävyydet ovat edelleen samat. Samoin Vladivostok.

Kuulutko sukuuni -tapahtuma Vantaalla

Ainoa, mikä on muuttunut, on junan kolmannen luokan vaunut. Tietämäni mukaan Venäjällä on todettu, että se matkustustapa ei ole tätä päivää ja on ihmisarvoa alentavaa, siksi vaunuihin ei enää vuodesta 2016 alkaen sijoiteta niin paljon matkustajia. Kokemuksesta voin sanoa, että tästä Venäläisten päätöksestä olen samaa mieltä. Lisäksi tietysti on Krimin tapahtumat. Vladivostokissa käyneenä tuntuu siltä, että Venäjä näillä toimilla pyrkii saamaan omalta kannaltaan parannusta myös jäättömien satamien ongelmaansa. Krimistä kirjoittaessa sitä miettii, että mitähän on mieltä Krimin tapahtumista museonjohtajamme Vladivostokissa.

Näin ollen luulen, että vaikka aikaa matkasta on kulunut, näistä kahdesta matkan jälkeisestä tapahtumasta huolimatta, tämä matkakertomus on vieläkin Siperian radan junamatkalle yhtä ajankohtainen ”matkaopas” kuin Rosa Liksoffin romaani hytti no 6.

Minä ja Generalissimus sukellusveneen messissä.

Kuvat ja teksti Seppo Ruuskanen

Vantaan seudun sukututkijoiden
järjestämä
tapahtuma

Kuulutko Sukuuni

järjestetään **7.-8.10.2017**

Vantaan ammattiopisto Variassa
lähellä Hiekkaharjun asemaa
(Tennistie 1, Vantaa)

***Ohjelmassa sukuseurojen ja
sukujen esittelyn lisäksi
yleisöluentoja sekä
valokuvanäyttely ”Entisajan
kulkuneuvoja”***

Sukuseurojen keskusliitto ja
Karjalan liitto ovat myös mukana
järjestelyissä

Sukuseuran hallituksen yhteystiedot

Puheenjohtaja, sukututkija

Markku Ruuskanen

Vaaratie 4, 05200 Rajamäki
Email: [markkuj.ruuskanen\(at\)kolumbus.fi](mailto:markkuj.ruuskanen(at)kolumbus.fi)
p. 050-5729534

Varapuheenjohtaja

Outi Rytönen

Kirkkosaarentie 313, 72400 Pielavesi
Email: [outirytonen\(at\)suomi24.fi](mailto:outirytonen(at)suomi24.fi)
p. 040 8455363

Sihteeri

Marjatta Vesterinen

Lillukkakuja 8, 90460 Oulunsalo
Email: [marjatta.vesterinen\(at\)pp.inet.fi](mailto:marjatta.vesterinen(at)pp.inet.fi)
p. 040 5652423

Jäsenasiat, osoitteenmuutokset

Veli-Pekka Ruuskanen
Korppaanmäentie 16 B 17, 00300 Helsinki
Email: [vpruuskanen\(at\)outlook.com](mailto:vpruuskanen(at)outlook.com)
p. 050 3111 377

Kotisivujen ja facebook-sivujen ylläpito

Juha-Pekka Ruuskanen
Punatulkunkuja 16 b, 03100 Nummela
Email: [juha-pekka.ruuskanen\(at\)hotmail.fi](mailto:juha-pekka.ruuskanen(at)hotmail.fi)
p. 040 7564559

Seppo Ruuskanen,

Hoilonkatu 6, 18150 Heinola
Email: [seppoj.ruuskanen\(at\)phnet.fi](mailto:seppoj.ruuskanen(at)phnet.fi)
p. 0400- 770323

Reino Ruuskanen,

Kuuselankatu 31, 04400 Järvenpää
Email: [reino.ruuskanen\(at\)luukku.com](mailto:reino.ruuskanen(at)luukku.com)
p. 041-4601088

Annukka Ruuskanen

Valhallankatu 6 A 2, 00250 Helsinki
Email: [annukka.ruuskanen\(at\)tnl.fi](mailto:annukka.ruuskanen(at)tnl.fi)
p. 050-5403802

Jorma Ruuska

Kylväjätie 2 B 8, 33340 Tampere
Email: [jore1958\(at\)gmail.com](mailto:jore1958(at)gmail.com)
p. 040-5418754